

TALOUSARVIOALOITE 779/2006 vp

Määrärahan osoittaminen teknillisten tieteiden opetus- ja perustutkimuslaboratorioiden laitehankintoihin

Eduskunnalle

Suomen kansantulon kasvu ja hyvinvointi ovat perustuneet huippuosaamisen ja innovaatioiden aikaansaamaan viennin kasvuun globalisaation avaamilla markkinoilla. Huipputekniikan valtasema viennissä verrattuna muihin EU-maihin edellyttää t&k:n suurta osuutta bkt:sta sekä yrityksiltä että valtiovalalta. Valtiovallan investoinnit erityisesti teknillisten tieteiden ja osin myös luonnontieteiden perustutkimukseen ovat kuitenkin jääneet jälkeen kilpailijamaista. Suomen akatemian selvityksen mukaan Suomen tieteen taso on OECD-maiden joukossa eri tieteenaloilla sijalla 3—6, mutta luonnontieteissä sijalla 12 ja teknillisissä tieteissä sijalla 16.

Kansainvälisessä yliopistojen laatuselvityksessä (The Times Higher Education) maailman 200 parhaan yliopiston joukossa v. 2005 Suomesta pärjää vain Helsingin yliopisto. Se on 65. ja edellä muiden Pohjoismaiden parhaita yliopistoja. Toinen listalle päässyt suomalainen yliopisto Teknillinen korkeakoulu on 194. ja listalla olevista 16 Euroopan teknillisistä yliopistoista viimeistä edellinen.

Teknillisillä tieteillä on innovaatiojärjestelmässä avainasema, sillä ne tuottavat perustutkimuksen ja siihen nojaavan opetuksen avulla tietoa ja tutkimustuloksia innovaatioiden pohjaksi. Perustutkimuksen tulokset myös siirtyvät nykyisin entistä nopeammin tuoteinnovaatioiksi.

Innovaatioketjun alkupään vahvistamiseksi Suomessa on teknillisten tieteiden opetus- ja tutkimusresurssit kiireellisesti nostettava kilpailijamaiden tasolle. Opettajien lisäyksen rinnalla on huolehdittava opetus- ja tutkimuslaboratorioiden laitekannan uusimisesta ja riittävästä laboratoriohenkilökunnasta.

Perustutkimuslaboratorioiden laitekannan ja henkilökunnan puutteiden vuoksi kokeellisten tieteiden kilpailukyky muihin tieteenaloihin verrattuna on huono. Sen vahvistaa Suomen akatemian huippuyksiköiden valinnan tulos. Vuonna 2005 valituista 23 huippuyksiköstä valtaosa toimii muilla tieteenaloilla ja teknillisissä tieteissä laskennallisissa teoreettisissa tutkimuksissa.

Ilman laboratorioiden resurssien tasokorjausta perustutkimus suuntautuu yhä enemmän muille tieteen aloille ja halpaan teoreettiseen tutkimukseen. Sekin on hyödyllistä, mutta ei tuota teollisuuden tarvitsemaa kokeellista tietoa ja osaamista.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2007 talousarvioon momentille 29.50.21 lisäyksenä 20 000 000 euroa teknillisten tieteiden kokeellista perustutkimusta tekevien opetus- ja perustutkimuslaboratorioiden laitehankintoihin.

TAA 779/2006 vp — Marjo Matikainen-Kallström /kok ym.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Marjo Matikainen-Kallström /kok
Marja Tiura /kok